

**АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО
ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ**

**Годишњи извештај о националном
резидуалном миксу за Србију за
2017. годину**

Београд, мај 2018.

1 Методологија утврђивања порекла електричне енергије

На основу члана 87. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14), Министарство рударства и енергетике је донело Правилник о начину прорачуна и приказивања удела свих врста извора енергије у продатој електричној енергији („Службени гласник РС”, број 96/2017) (у даљем тексту „Правилник“). Правилником се ближе прописује начин на који се крајњем купцу прорачунава и приказује удео свих врста извора енергије у продатој електричној енергији, као и начин контроле прорачуна.

Оператор преносног система, на основу члана 87 став 1 и 2 Закона о енергетици прорачунава и јавно објављује уделе свих врста извора енергије у продатој електричној енергији крајњим купцима у Републици Србији.

Приликом овог прорачуна оператор преносног система нарочито узима у обзир искоришћене и истекле гаранције порекла.

Удели извора електричне енергије се деле према 12 атрибута (типова):

- 1) Соларна енергија
- 2) Енергија ветра
- 3) Хидроенергија
- 4) Геотермална енергија
- 5) Енергија из биомасе
- 6) Енергија из обновљивих извора чији извор није одређен (Неспецифицирани ОИЕ)
- 7) Енергија из каменог угља
- 8) Енергија из мрког угља и лигнита
- 9) Енергија из природног гаса
- 10) Енергија из нафте и нафтних деривата
- 11) Енергија из фосилних горива чији извор није одређен (Неспецифицирана фосилна горива)
- 12) Нуклеарна енергија

2 Регистар Гаранција порекла за Србију у 2017.

Законом о енергетици је одређено да оператор преносног система издаје гаранције порекла на захтев произвођача из обновљивих извора енергије и одговоран је за њену тачност, поузданост и заштићеност од злоупотребе. Оператор преносног система води регистар гаранција порекла у електронском облику и објављује податке из регистра на својој интернет страници. Током 2017. године није било регистрованих учесника на тржишту гаранција порекла у Републици Србији. Услед тога у Републици Србији није било искоришћених, истеклих и извезених гаранција порекла.

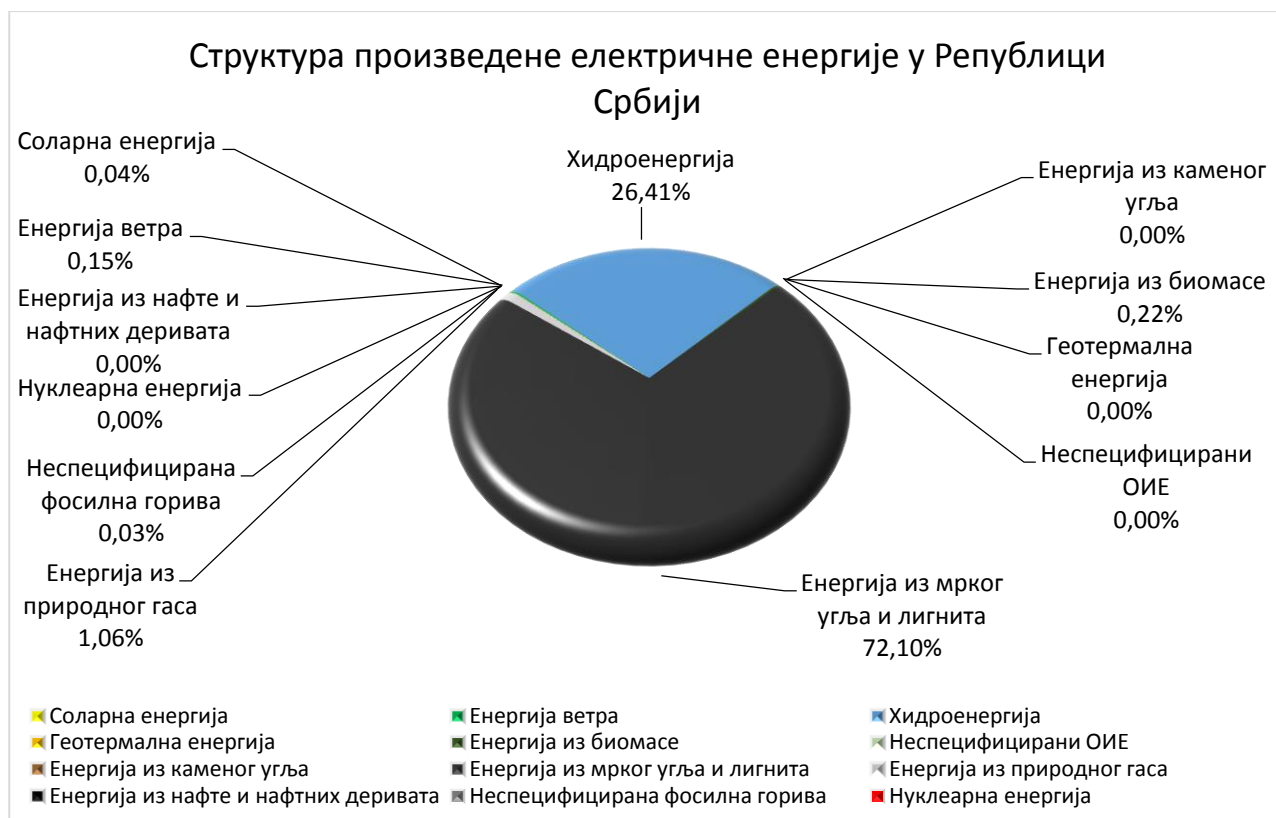
3 Прорачун удела свих врста извора енергије у укупно продатој електричној енергији

На основу Правилника, Годишњи извештај о националном резидуалном миксу у Републици Србији за 2017. годину садржи следеће податке:

- 1) податке о производњи и потрошњи електричне енергије у Републици Србији, преузимању и давању електричне енергије, узимајући у обзир структуру електричне енергије,
- 2) податке о издатим, истеклим и искоришћеним гаранцијама порекла електричне енергије у Републици Србији,
- 3) податке о структури националног резидуалног микса и податке које је користио приликом утврђивања структуре националног резидуалног микса,
- 4) уделе појединих извора енергије у националном резидуалном миксу.

3.1 Производња електричне енергије у Републици Србији

На основу података оператора преносног и оператора дистрибутивног система структура произведене електричне енергије у Републици Србији у 2017. години је:

Слика 1 – Структура произведене електричне енергије у Републици Србији

У следећој табели приказана је производња електричне енергије у MWh по типу.

Тип извора електричне енергије	MWh
Соларна енергија	13,138.864
Енергија ветра	48,457.072
Хидроенергија	8,740,215.141
Геотермална енергија	-
Енергија из биомасе	71,593.120
Неспецифицирани ОИЕ	-
Енергија из каменог угља	-
Енергија из мрког угља и лигнита	23,864,340.300
Енергија из природног гаса	350,573.028
Енергија из нафте и нафтних деривата	-
Неспецифицирана фосилна горива	11,242.474
Нуклеарна енергија	-
УКУПНО:	33,099,559.999

Табела 1 – Структура произведене електричне енергије у Републици Србији

3.2 Размена електричне енергије са трећим областима

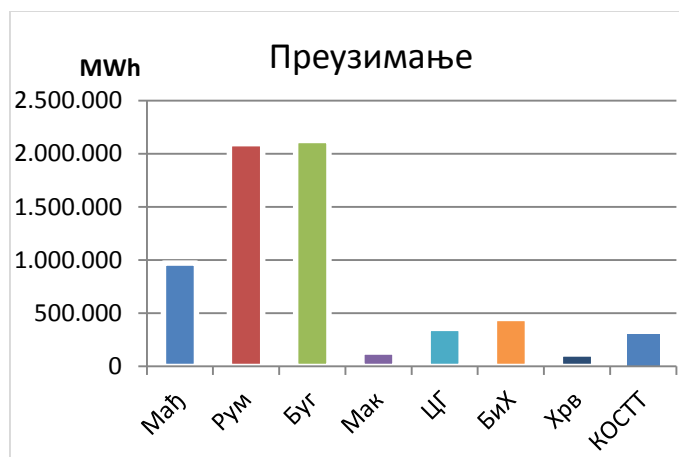
На основу података оператора преносног и оператора дистрибутивног система укупна размена електричне енергије Републике Србије са трећим областима у 2017. години је била:

Област са којима Србија има преузимање/давање енергије	Смер енергије	Количина (MWh)
Мађарска	Преузимање	971,177.898
	Давање	305,525.057
Румунија	Преузимање	2,096,516.862
	Давање	137,730.068
Бугарска	Преузимање	2,124,455.971
	Давање	9,490.665
Македонија	Преузимање	135,458.403
	Давање	605,063.685
Црна Гора	Преузимање	358,808.775
	Давање	443,194.544
Босна и Херцеговина	Преузимање	449,987.241
	Давање	1,476,765.171
Хрватска	Преузимање	115,983.710
	Давање	830,074.023
КОСТ ¹	Преузимање	303,286.691
	Давање	1,915,398.944

Табела 2 – Преузимање/давање електричне енергије

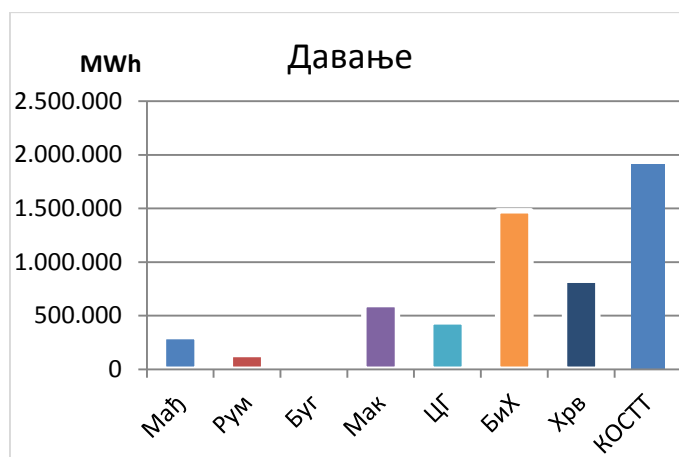
¹ предата и преузета електричне енергије преко административне линије са Аутономном покрајином Косово и Метохија

На следећој слици је приказ размене електричне енергије Републике Србије са трећим областима - преузимање:

Слика 2 – Размена електричне енергије Републике Србије са трећим областима - преузимање

На следећој слици је приказ размене електричне енергије Републике Србије са трећим областима - давање:

Слика 3 – Размена електричне енергије Републике Србије са трећим областима - давање

Електрична енергија која се преузима из трећих области се преузима у уделима структуре производње електричне енергије из те области. У следећој табели је приказана структура производње тих области.

Структура производње електричне енергије из трећих области у %								
Тип извора електричне енергије	Мађ	Рум	Буг	Мак	ЦГ	БиХ	Хрв	КОСТТ
Соларна енергија	-	2.18	2.93	-	-	-	0.77	-
Енергија ветра	2.34	11.72	3.15	2.24	-	-	11.81	-
Хидроенергија	0.64	22.27	7.53	15.40	22.04	11.76	49.30	-
Геотермална енергија	-	-	-	-	-	-	-	-
Енергија из биомасе	2.96	0.67	0.67	-	-	-	2.13	-
Енергија из обновљивих извора чији извор није одређен	0.34	-	0.03	-	-	-	2.54	-
Енергија из каменог угља	-	2.27	0.39	-	76.69	71.36	11.99	-
Енергија из мрког угља и лигнита	16.35	25.30	49.60	82.36	1.27	16.88	-	-
Енергија из природног гаса	23.19	17.14	1.31	-	-	-	13.18	-
Енергија из нафте и нафтних деривата	0.05	-	-	-	-	-	8.29	-
Енергија из фосилних горива чији извор није одређен	2.88	-	-	-	-	-	-	100.00
Нуклеарна енергија	51.26	18.46	34.39	-	-	-	-	-

Табела 3 – Структура производње електричне енергије из трећих области

3.3 Структура произведене електричне енергије у систему подстицаја

Структура електричне енергије произведене у систему подстицаја утврђује се за укупну електричну енергију коју су повлашћени произвођачи електричне енергије произвели у претходној календарској години.

Гарантовани снабдевач утврђује и јавно објављује на својој интернет страници извештај о количинама и структури електричне енергије произведене у систему подстицаја до краја фебруара текуће године, за претходну годину.

Слика 4 – Структура произведене електричне енергије у систему подстицаја

Систем подстицаја		
Тип извора	MWh	%
Соларна енергија	11,084.01	2.60
Енергија ветра	48,457.07	11.37
Хидроенергија	183,062.66	42.94
Геотермална енергија	-	-
Енергија из биомасе	71,254.87	16.71
Енергија из обновљивих извора чији извор није одређен	-	-
Енергија из каменог угља	-	-
Енергија из мрког угља и лигнита	-	-
Енергија из природног гаса	101,203.92	23.74
Енергија из нафте и нафтних деривата	-	-
Енергија из фосилних горива чији извор није одређен	11,242.47	2.64
Нуклеарна енергија	-	-
Укупно:	426,305.00	100.00

Табела 4 – Структура производње електричне енергије у систему подстицаја

3.4 Потрошња непознатог порекла електричне енергије у Републици Србији

Количина потрошње непознатог порекла одређује се на основу суме укупне продате електричне енергије крајњим купцима у Републици Србији и електричне енергије за покривање губитака у преносном и дистрибутивном систему, искоришћених гаранција порекла за потрошњу у календарској 2017. години и укупно произведене електричне енергије у систему подстицаја у Србији.

Потрошња електричне енергије	MWh
Укупна потрошња у Републици Србији	33,931,993.071
Искоришћене гаранције порекла за потрошњу у календарској 2017. години	-
Укупно производња у систему подстицаја у Републици Србији	426,305.000
Потрошња електричне енергије непознатог порекла:	33,505,688.071

Табела 5 – Потрошња непознатог порекла електричне енергије у Републици Србији

3.5 Национални резидуални микс

Оператор преносног система прорачунава национални резидуални микс у складу са Правилником о начину прорачуна и приказивања удела свих врста извора енергије у продатој електричној енергији, а на основу:

- 1) података о произведеној електричној енергији произвођача за сваку електрану која је прикључена на преносну, дистрибутивну, односно затворену дистрибутивну електроенергетску мрежу,
- 2) података о укупно продатој електричној енергији свим крајњим купцима на преносној, дистрибутивној, односно затвореној дистрибутивној електроенергетској мрежи,
- 3) података о губицима електричне енергије у преносној, дистрибутивној, односно затвореној дистрибутивној електроенергетској мрежи,
- 4) података о оствареној размени електричне енергије по појединим границама,
- 5) података о размени атрибута са европским миксом атрибута у складу са Методологијом,
- 6) података о искоришћеним и истеклим гаранцијама порекла.

Национални резидуални микс приказан је на следећем графику:

Слика 5 – Национални резидуални микс

Национални резидуални микс приказан је у следећој табели:

Национални резидуални микс Србије		
Тип извора електричне енергије	MWh	%
Соларна енергија	94,823.328	0.28
Енергија ветра	300,530.525	0.90
Хидроенергија	8,028,633.261	23.96
Геотермална енергија	-	0.00
Енергија из биомасе	51,172.197	0.15
Енергија из обновљивих извора чији извор није одређен	5,775.843	0.02
Енергија из каменог угља	568,949.624	1.70
Енергија из мрког угља и лигнита	22,035,493.153	65.77
Енергија из природног гаса	748,971.976	2.23
Енергија из нафте и нафтних деривата	8,614.595	0.03
Енергија из фосилних горива чији извор није одређен	282,895.897	0.84
Нуклеарна енергија	1,379,827.994	4.12
Укупно:	33,505,688.393	100

Табела 6 – Национални резидуални микс Србије

4 Закључак

Сви подаци коришћени за потребе прорачуна и израде овог извештаја су прикупљени од следећих извора:

- Оператор дистрибутивног система
- Оператор преносног система
- ENTSO-E Transparency платформа
- Извештај и подаци гарантованог снабдевача
- Релевантне институције на нивоу Европске уније

У складу са чланом 87, став 3 Закона о енергетици снабдевачи су у обавези да прорачунају и прикажу крајњим купцима податке о уделу сваког извора електричне енергије у укупно продатој електричној енергији, на основу удела свих врста извора енергије у продатој електричној енергији крајњим купцима у Републици Србији.

Снабдевачи су у обавези да у форми извештаја, у складу са Правилником, у периоду од 01. јула до 31. јула. 2018. године прикажу уделе свих врста извора енергије у електричној енергији коју су продали својим крајњим купцима у 2017. години.